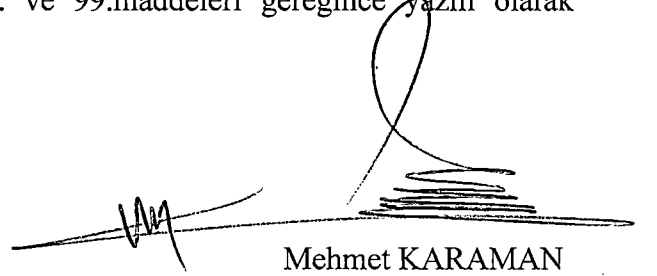

Mehmet KARAMAN
Samsun Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98.maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99.maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet KARAMAN
Samsun Milletvekili

Tarafımıza iletilen bilgiler ışığında;

Türkiye’de yetişen ve 90 ülkeye ihraç edilerek milyonlarca vatandaşımızın geçim kaynağını oluşturan fındık, ne yazık ki son yıllarda üreticisini mağdur eden, rantiyeciler ve büyük alıcılar için ise haksız kazanç kapısına dönüşen bir sistemin kurbanı olmuştur. Her yıl 12 ay boyunca gündemden düşmeyen fındık piyasasında, fiyat istikrarsızlığı ve kamu kurumlarının işleyişindeki zafiyetler üreticilerimizin "Suçlu ayağa kalk!" çağlığı atmasına neden olmaktadır.

Geçtiğimiz 2025 yılında Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) taban fiyatı 200 TL olarak açıklamış, ancak serbest piyasada fiyatlar 340-350 TL’ye kadar çıkmıştır. Kurumun bütün hazırlıklarını yapmasına rağmen piyasanın gerisinde kalarak ürün alamaması ciddi bir kamu israfı doğurmuştur. İçinde bulunduğumuz 2026 yılında ise TMO taban fiyatı 255 TL olarak açıklamasına rağmen, serbest piyasa 180-200 TL bandında seyretmektedir. TMO'nun ödemeleri peşin yapmak yerine 21 gün vadeye yayması, acil nakit ihtiyacı olan üreticiyi bilerek ve isteyerek serbest piyasadaki düşük fiyatlara mahkum etmektedir. Öte yandan, üreticiden alınan çiğ fındık fiyatı geçen yıla göre yarı yarıya düşmesine rağmen, marketlerdeki fındık mamullerinin fiyatlarının düşmemesi, tüketici ve üreticinin aynı anda sömürüldüğünü göstermektedir.

Bu bağlamda;

SORULAR:

1. 2025 yılında TMO tarafından 200 TL taban fiyat açıklanmış ancak serbest piyasada fiyatlar 340-350 TL bandına yükselmiştir. TMO'nun 2025 yılı alım sezonunu yeterli miktarda fındık alamadan kapattığı doğru mudur? Doğru ise; alım için yapılan hazırlıklar, tutulan depoların kiralari ve görevlendirilen personellerin giderleri nedeniyle ne kadarlık bir kamu zararı oluşmuştur? Bu zarara

Tel: 0 312 420 6248

0 312 420 6249

Adres: Halkla İlişkiler Binası

3. Kat No: F306

TBMM
Bakanlıklar/ANKARA

49895

Mehmet KARAMAN
Samsun Milletvekili

sebebiyet veren ve piyasayı okuyamayan sorumlular hakkında herhangi bir idari soruşturma veya hesap sorma işlemi başlatılmış mıdır?

2. 2026 yılı için TMO fındık taban fiyatı 255 TL olarak açıklanmışken, serbest piyasada fiyatlar 180-200 TL bandında kalmıştır. TMO'nun, ürün bedellerini peşin veya en geç 10 gün içinde ödemek yerine 21 gün gibi uzun bir vadeye yaymasının gerekçesi nedir?

3. TMO'nun ödeme vadesini uzun tutarak üreticinin ofise yönelmesini zorlaştırdığı ve bu durumun serbest piyasadaki fiyatların bilerek yükselmesini engellediği eleştirileri gerçeği yansıtmakta mıdır? Kurumun peşin ödeme yapmaması için piyasayı tekelinde tutan "fındık baronları" veya büyük alıcılar tarafından Bakanlığınıza ya da TMO'ya herhangi bir baskı yapılmakta mıdır?

4. 2025 yılında serbest piyasada takriben 340 TL'ye satılan kabuklu fındık fiyatına göre belirlenen market rafı etiket fiyatlarının, bu yıl serbest piyasada 190 TL seviyelerine kadar düşen yeni mahsul fiyatlarına rağmen aynı kalması veya artması adil midir?

5. Bakanlığınızın, Ticaret Bakanlığı ile koordineli olarak fındık piyasasında bir denetim çalışması var mıdır? Marketlerde satılan fındık mamullerinin ambalajlarında "üretim yılı" zorunluluğu ve haksız fiyatlandırma (geçen yılın maliyeti ile bu yılın ucuz fındığının harmanlanması) denetimleri yapılmakta mıdır? Bugüne kadar bu konuda yapılan denetimlerde uygulanan bir cezai işlem bulunmakta mıdır?

6. Fındık üreticisinin emeğini korumak adına, istatistikî bilgilerin dahi şeffaf ve tutarlı olmadığı bu piyasayı rantiyecilerin kontrolünden çıkarmak için acil bir eylem planınız var mıdır?

Tel: 0 312 420 6248

0 312 420 6249

Adres: Halkla İlişkiler Binası

3. Kat No: F306

TBMM
Bakanlıklar/ANKARA